

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконала:

студентка 4 курсу групи 472
заочної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»

Березовська Крістіна Сергіївна_____

Керівник:

доцент кафедри фінансів і кредиту

Марич Максим Григорович_____

*До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № _____ від _____ травня 2025 р.*

Завідувач кафедри фінансів і кредиту

_____ *проф. Нікіфоров П.О.*

АНОТАЦІЯ

Березовська К. С. Аналіз діяльності банку в сучасних умовах господарювання. Рукопис. Дипломна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа і страхування. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2025.

У курсовій роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти аналізу діяльності банків в умовах сучасного господарювання. Окреслено поняття, цілі та завдання банківської діяльності. Досліджено діяльність АТ «Ощадбанк», проведено оцінку його фінансових показників. На основі отриманих результатів визначено основні проблеми, які стримують розвиток банку в сучасних економічних умовах, та запропоновано напрями вдосконалення діяльності банку.

Ключові слова: банківська діяльність, Ощадбанк, ліквідність, платоспроможність, господарювання, сучасна економіка.

SUMMARY

Berezovska K. S. Analysis of bank activity in modern economic conditions. Manuscript. Thesis for the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 072 - Finance, banking and insurance. Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2025.

The coursework examines theoretical and practical aspects of analyzing bank activities in modern economic conditions. The concepts, goals and objectives of banking activities are outlined. The activities of JSC "Oschadbank" are studied, its financial indicators are assessed. Based on the results obtained, the main problems that hinder the development of the bank in modern economic conditions are identified, and directions for improving the bank's activities are proposed.

Keywords: banking activity, Oschadbank, liquidity, solvency, management, modern economy.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання чужих ідей, результатів і текстів наукових досліджень мають посилання на відповідне джерело.

_____ К. С. Березовська

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	5
1.1. Поняття, цілі та завдання діяльності банків у сучасній економіці	5
1.2. Огляд наукових підходів до аналізу банківської діяльності	8
1.3. Особливості функціонування банків у сучасних умовах ринкової економіки	122
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ОЩАДБАНК» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	177
2.1. Загальна характеристика АТ «Ощадбанк»	177
2.2. Аналіз показників АТ «Ощадбанк»	200
2.3. Оцінка ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості АТ «Ощадбанк»	255
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ОЩАДБАНК» В УМОВАХ СУЧАСНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	311
3.1. Аналіз та виявлення проблем у діяльності АТ «Ощадбанк».....	311
3.2. Розробка пропозицій щодо покращення фінансового стану АТ «Ощадбанк»	344
3.3. Рекомендації щодо адаптації АТ «Ощадбанк» до сучасних економічних викликів.....	388
ВИСНОВКИ.....	422
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	444
ДОДАТКИ.....	488

ВСТУП

В Україні банківська система зазнала суттєвих трансформацій внаслідок фінансових криз, пандемічних викликів, воєнного стану та необхідності адаптації до європейських стандартів. Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю глибокого аналізу ефективності банківської діяльності, оцінки фінансових ризиків та пошуку шляхів вдосконалення операційної та стратегічної діяльності банківських установ.

Наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених свідчать про важливість аналізу діяльності банків як одного з ключових чинників забезпечення фінансової стабільності країни. Роботи українських економістів зосереджені на питаннях підвищення фінансової стійкості банків, ефективного управління ризиками та запровадження сучасних методів аналізу банківських операцій.

Метою даної роботи є розробка рекомендацій щодо покращення діяльності банківських установ в умовах сучасного господарювання на прикладі АТ «Ощадбанк». Виходячи з поставленої мети, визначено такі завдання дослідження:

- визначити цілі та завдання банків;
- дослідити наукові підходи до аналізу банківської діяльності;
- проаналізувати функціонування банків у сучасних ринкових умовах;
- надати загальну характеристику діяльності АТ «Ощадбанк»;
- оцінити основні фінансові показники діяльності АТ «Ощадбанк»;
- дослідити ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість банку;
- виявити проблеми та недоліки у діяльності банку;
- розробити пропозиції щодо покращення фінансового стану банку;
- запропонувати рекомендації для адаптації банку до викликів.

Об'єктом дослідження є діяльність банку АТ «Ощадбанк» в умовах

сучасного господарювання, а предметом – механізми оцінки та вдосконалення банківських операцій, а також їх вплив на фінансову стійкість та конкурентоспроможність банку.

Методологічну базу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи аналізу, зокрема, історичний метод, методи порівняльного аналізу, статистичні методи та методи прогнозування. Дослідження базується на законодавчо-нормативних актах України, статистичних даних, аналітичних звітах, а також матеріалах наукових досліджень.

Інформаційну базу дослідження складають офіційні звітні документи АТ «Ощадбанк», дані Національного банку України, аналітичні матеріали профільних державних установ та фінансових організацій, а також публікації провідних вітчизняних і зарубіжних економістів.

Структура випускної кваліфікаційної роботи складається із трьох розділів. У першому розділі розглянуто теоретичні засади аналізу діяльності банківських установ, основні підходи до оцінки їхньої ефективності та особливості функціонування в сучасній ринковій економіці. Другий розділ присвячено аналізу діяльності АТ «Ощадбанк», оцінці фінансових показників, ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості. У третьому розділі запропоновано напрями вдосконалення діяльності банку, а також розроблено рекомендації щодо покращення його фінансового стану.

Проведене дослідження має важливе значення для наукової спільноти, представників фінансового сектору та практиків банківської сфери.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Поняття, цілі та завдання діяльності банків у сучасній економіці

Банки є учасниками фінансової системи, відіграють вирішальну роль у функціонуванні сучасної економіки. Їхня діяльність спрямована на забезпечення ефективного руху капіталу, підтримку ліквідності та фінансової стабільності. Банки виконують функцію посередника між тими, хто має тимчасово вільні кошти, та тими, хто потребує фінансування для реалізації економічної діяльності. Метою діяльності банків є не лише отримання прибутку, але й забезпечення надійності фінансових операцій, задоволення потреб клієнтів та зміцнення довіри до банківської системи.

Банківські фінансові ресурси класифікують за певними ознаками:

- за джерелом утворення (власні, залучені, позикові);
- за економічним змістом відображення у балансі (заборгованість перед НБУ, заборгованість перед іншими банками, заборгованість перед клієнтами, цінні папери власного боргу, інші зобов'язання, власний капітал банку);
- місце мобілізації (мобілізовані самим банком, придбані у інших банках);
- можливість прогнозування ресурсів (такі, що піддаються прогнозуванню; такі, що не піддаються прогнозуванню);
- відображення у обліку (балансові, позабалансові);
- за строками використання (довгострокові, середньострокові, короткострокові);
- тимчасовість знаходження у розпорядженні банку (постійні, тимчасові);
- стабільність утворення (стабільні, нестабільні);

- вартість залучення (безоплатні, дешеві, дорогі) [1, 52].

Основним об'єктом аналізу фінансового стану банку є комерційна діяльність. Водночас суб'єктами можуть бути як банки, так і їхні контрагенти, зокрема інші кредитні установи, аудиторські фірми, реальні і потенційні клієнти та кореспонденти, інші фізичні та юридичні особи [2, 220].

Завдання аналізу фінансового стану банку наведені на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Завдання аналізу фінансового стану банку [2, 220]

Банківська система є невід'ємною складовою сучасної економіки, виступає одним із ключових механізмів забезпечення фінансової стабільності, підтримки економічного розвитку та забезпечення доступу до фінансових ресурсів. Банки, як основні фінансові посередники, виконують важливу функцію акумуляції тимчасово вільних грошових коштів та їх подальшого перерозподілу між суб'єктами економічної діяльності.

Поняття банку можна визначити як фінансову установу, яка на основі отриманої ліцензії здійснює професійну діяльність у сфері банківських операцій, спрямовану на забезпечення економічної стабільності та розвитку своїх клієнтів. Головною метою банків є забезпечення рентабельної діяльності шляхом надання

конкурентоспроможних послуг, що відповідають потребам фізичних та юридичних осіб, а також сприяють зміцненню економіки держави.

Серед основних цілей діяльності банків можна виокремити створення умов для зростання капіталу, підтримання ліквідності, забезпечення прибутковості та формування довгострокових стратегічних партнерських відносин із клієнтами. Важливою складовою є сприяння ефективному функціонуванню економіки через надання фінансування бізнесу, підтримку інновацій, розвиток інфраструктури та стимулювання інвестиційної активності.

Одним із основних завдань банків є забезпечення надійності та стабільності фінансової системи. Банки повинні підтримувати високу довіру серед клієнтів, що досягається через прозорість операцій, дотримання законодавчих норм та зобов'язань перед вкладниками. Другим важливим завданням є забезпечення ефективного функціонування платіжних систем, які є основою для проведення фінансових операцій у внутрішній та міжнародній економіці.

Банківська система в Україні має дворівневу структуру: комерційні банки різних форм власності підпорядковуються центральному банку країни – Національному банку України. Банківська система пройшла декілька етапів реформування з метою наближення до міжнародних стандартів, директив Європейського Союзу та рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду [3, 171].

Як об'єкт економічних відносин, при виконанні певних функцій посередництва у кредиті/платежах, політика банку в першу чергу націлена на отримання прибутку, надійність, ліквідність та безпеку. Ступінь окупності прибутком капіталу, активів, витрат банку розкриває їх рентабельність. До показників, що її характеризують, відносять рентабельність активів та рентабельність капіталу.

У сучасних умовах інформаційного суспільства інноваційна діяльність банків - це цілеспрямований постійний процес аналізу інноваційних можливостей та пошуку нових ідей і впровадження їх в конкретні нові та більш

досконалі продукти, послуги, технології, організацію управління, входження з ними на конкурентний ринок і завоювання ринку [3, 174].

Банки виступають каталізаторами економічного зростання, забезпечують доступ до кредитних ресурсів. Завдяки фінансуванню малого і середнього бізнесу банки сприяють розвитку підприємництва, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня життя населення. Вони також відіграють важливу роль у стабілізації економіки, адже сприяють зниженню впливу кризових явищ через регулювання грошового обігу та підтримку державної монетарної політики.

Отже, банки є невід'ємною складовою сучасної економіки, забезпечують її стійкість, розвиток та інтеграцію у світові ринки. Їхні цілі та завдання визначаються як традиційними функціями фінансових посередників, так і новими викликами цифрової трансформації.

1.2. Огляд наукових підходів до аналізу банківської діяльності

Питання щодо формування загальної теорії та практики фінансових результатів діяльності банківської установи досліджувалися у працях відомих зарубіжних і вітчизняних учених. Зокрема, це питання досліджували такі вчені, як С.П. Вольська [4], А.М. Герасимович [5], С.В. Коваль [6], О.С. Матвієнко [7], М. І. Миронова [8], Є.В. Мних [9] та інші. Незважаючи на великий науковий доробок із цього питання, обрана тема дослідження в сучасних кризових умовах у нашій економіці набуває особливої актуальності.

Слід зазначити, що визначальною метою діяльності комерційного банку є отримання максимального прибутку за умови його стабільного становища і тривалого функціонування на ринку. Будучи кінцевим фінансовим результатом, величина отриманого банком прибутку або збитку відображає результати всіх видів його діяльності, всіх його активних і пасивних операцій. У збільшенні

обсягів прибутку зацікавлений не тільки сам банк, а й держава, акціонери і пайовики, вкладники банку, партнери та клієнти, персонал банку. Для самого банку покращення фінансових результатів створює можливості розширення діяльності, збільшення операцій і послуг, зростання капіталів і резервів [10, 116].

Для держави позитивний фінансовий результат є не тільки джерелом отримання податків, а й певною мірою орієнтиром надійності банку. Зростання прибутку банку для вкладників дає уявлення про його надійність й ефективність. Відрахування від прибутку – це одна з основних частин оплати праці персоналу банку. Прибуток банку є джерелом виплат дивідендів акціонерам і пайовикам [10, 116].

Для діяльності будь-якої банківської установи досить важливим є здійснення аналізу його фінансових результатів. Окрім цього, здійснення фінансового аналізу діяльності банків є важливим також для клієнтів. Адже клієнти довіряють більш охоче власні вкладення лише конкурентоспроможним та фінансово стійким банківським установам. Загалом здійснення фінансового аналізу результатів діяльності банківської установи дає змогу визначити ефективність функціонування банку, його фінансовий стан, доцільність та перспективи подальшої діяльності, а також платоспроможність і його ліквідність. Тому проведення аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи є досить важливим завданням у сучасних умовах господарювання [10, 116].

Здійснення своєчасного аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи також важливе для визначення резервів та шляхів підвищення прибутковості банку. Зокрема, в сучасній практиці поширене здійснення комплексного аналізу доходів та витрат банківської установи. Саме за допомогою різниці доходів та витрат формується прибуток банківської установи. Основними завданнями проведення аналізу доходів та витрат банку є:

- аналіз статей доходів та видатків з розглядом їхньої динаміки;
- визначення факторів, що впливають на їх формування;

- коефіцієнтний аналіз доходів та витрат;
- аналіз і оцінка рівня дохідності банку та розроблення заходів щодо використання резервів підвищення прибутковості банківської діяльності;
- аналіз співвідношення активів, пасивів, доходів та витрат з метою прогнозування фінансового стану комерційного банку [10, 116].

Завдяки сучасним програмним рішенням і наявності фінансових даних банківської установи за певний період можна здійснити прогнозування потенційного рівня прибутковості в майбутньому. Для цього застосовуються економіко-математичні моделі. Водночас такі моделі мають обмеження, оскільки не враховують змін у зовнішньому середовищі. Тобто прогноз будується з припущенням, що зовнішні умови залишатимуться незмінними, що значно впливає на точність таких прогнозів. Аналіз фінансових результатів банку є ключовим для визначення його фінансового стану. Це важливо як для власників банку, так і для його клієнтів і працівників [10, 117].

Моніторинг фінансових показників банків є актуальним у сучасних складних політико-економічних умовах. Зараз усе менше банків демонструють стабільну прибутковість, тоді як більшість установ працюють зі збитками та перебувають на межі банкрутства. У разі своєчасного виявлення фінансових проблем можна реалізувати заходи для стабілізації й оздоровлення фінансового стану банку [10, 117].

Рис. 1.2. Класифікація методів аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи

Методи, що застосовуються для аналізу та оцінки фінансових результатів банківської діяльності, можна поділити на три основні групи: коефіцієнтні методи, рейтингові методи та математично-статистичні підходи (рис. 1.2). Вони забезпечують комплексний підхід до оцінки фінансового стану установи та допомагають ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення.

Аналіз банківської діяльності є інструментом для оцінки ефективності роботи банківських установ, визначення їх фінансової стійкості та конкурентоспроможності. У сучасній економіці застосовуються різні підходи до аналізу банківської діяльності, кожен із яких має свої особливості та цілі. Фінансовий підхід зосереджується на аналізі фінансової звітності банку. Основними інструментами цього підходу є розрахунок коефіцієнтів ліквідності, рентабельності, платоспроможності та капіталізації. Він дозволяє визначити, наскільки стабільно банк функціонує, і оцінити його здатність виконувати зобов'язання перед клієнтами та партнерами.

Стратегічний підхід передбачає аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища банку. До основних методів належить SWOT-аналіз, що допомагає оцінити сильні та слабкі сторони банку, можливості та загрози. Ризик-орієнтований підхід зосереджений на аналізі ризиків, пов'язаних із банківською діяльністю. До них належать кредитний, ринковий, операційний та інші види ризиків.

Функціональний підхід акцентує увагу на окремих аспектах діяльності банку, таких як кредитування, депозитна політика, інвестиційна діяльність тощо. Клієнтоорієнтований підхід спрямований на аналіз відносин банку з клієнтами. До його інструментів належать аналіз задоволеності клієнтів, сегментація ринку та дослідження потреб споживачів. Він дозволяє банкам адаптувати свої послуги під запити клієнтів і підвищувати рівень лояльності.

Системний підхід розглядає банк як складну систему, що взаємодіє з іншими елементами фінансової системи. Аналіз у межах цього підходу враховує всі аспекти діяльності банку, включаючи організаційну структуру, технології, процеси управління та взаємодію з ринком.

Кожен із цих підходів має свої переваги та недоліки, а їх комбіноване застосування дозволяє отримати найбільш повну картину діяльності банку.

1.3. Особливості функціонування банків у сучасних умовах ринкової економіки

Війна значно ускладнила роботу українських банків на всіх рівнях їхньої діяльності. Значна кількість банків втратила свої підрозділи, розташовані на тимчасово окупованих територіях. Частина майна банків знищено, що суттєво ослабило їхню ресурсну базу та можливості для подальшого здійснення операцій. Постійні повітряні тривоги та відсутність електроенергії ускладнюють роботу відділень і обмежують можливості обслуговування клієнтів у повному обсязі. Водночас банки активно вдосконалюють свої дистанційні послуги, зменшуючи необхідність клієнтів відвідувати відділення.

Окрім внутрішніх проблем банків, їхня діяльність страждає від труднощів, з якими стикаються клієнти. Якщо банки здатні адаптуватися до ризикових ситуацій завдяки своїй економічній природі, більшість клієнтів, особливо бізнес-сегмент, виявляються менш стійкими. Війна призвела до того, що багато підприємств втратили бізнес або скоротили обсяги виробництва та реалізації. Масовий відтік робочої сили за кордон і мобілізація значно скоротили трудові ресурси, а регулярні обстріли та відключення електроенергії суттєво ускладнюють їхнє функціонування [11, 101].

За офіційними даними, у 2022 році реальний ВВП України зменшився на чверть, що супроводжувалося падінням доходів підприємств. Це негативно вплинуло на їхню здатність погашати кредити, відкривати нові депозити чи формувати стабільні грошові потоки на банківських рахунках. Довіра до банківської системи України стала проблемою через неможливість прогнозувати економічну ситуацію в країні. Проте своєчасні заходи, вжиті НБУ, а також

стабільна робота державних банків допомогли подолати первинну паніку й відновити незначне зростання депозитів до кінця року [11, 101].

Державні банки відіграють важливу роль у стабілізації банківського сектору. Їхня діяльність орієнтована на інтереси держави, а не приватних власників. У кризових умовах рівень довіри до державних банків значно перевищує довіру до приватних, оскільки клієнти вважають їх більш надійними. Державні банки реалізують ключові державні програми, зокрема «Доступні кредити 5–7–9» і «єОселя», а також фінансують військові потреби [11, 101].

Станом на завершення першого півріччя 2023 року в Україні кількість діючих банків складала 65, з них 29 банків – з іноземним капіталом, у тому числі 21 банк – зі стовідсотковим іноземним капіталом. При цьому функціонує 5 державних банків, а Уряд України контролює понад 50% активів банківської системи країни. У 2023 році в групі державних банків України відбулося значне поповнення, до АТ «Державний ощадний банк України», АТ КБ «Приватбанк», АТ «Державний експортно-імпортний банк України», ПАТ АБ «Укргазбанк» приєднався АТ «Сенс Банк» (колишнє АТ «Альфа-Банк»), а також в процесі націоналізації (або з часом ліквідації) перебуває АТ «Перший інвестиційний банк».

За даними НБУ, основною причиною націоналізації АТ «Альфа-Банк» стало перебування під санкціями власників банку громадян рф. Визнання Національним банком їх ділової репутації небездоганною та заборона використання ними права голосу за належними частками в капіталі банку є наслідком їх власних дій/бездіяльності. Задля забезпечення інтересів вкладників та інших кредиторів банку Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про націоналізацію цього банку, що стало першим випадком націоналізації банку через політичні чинники [11, 101].

Банківська система України відіграє важливу роль у забезпеченні стабільності та розвитку ринкової економіки. У сучасних умовах вона стикається з численними викликами, серед яких політична нестабільність, воєнний стан, економічні кризи та інфляційні процеси.

Однією з головних особливостей є необхідність адаптації банків до швидких змін в економіці та законодавчій базі, а також до посилення регуляторних вимог з боку Національного банку України.

Банки в Україні активно інтегрують цифрові технології, що сприяє розширенню спектра послуг та підвищенню їхньої доступності для клієнтів. Розвиток онлайн-банкінгу та мобільних додатків дозволяє зменшити витрати, покращити якість обслуговування і підвищити рівень довіри до банківських установ. Водночас це вимагає значних інвестицій у кібербезпеку для запобігання шахрайству та захисту конфіденційних даних клієнтів. Іншою особливістю є залежність банків від міжнародного фінансування та кредитів. Умови співпраці з Міжнародним валютним фондом, Європейським банком реконструкції та розвитку та іншими фінансовими організаціями визначають стратегії розвитку банківського сектора. Разом з тим, українські банки активно долучаються до впровадження міжнародних стандартів, що покликані зміцнити їхню фінансову стійкість.

Банки поступово впроваджують механізми оцінки ризиків та підвищують вимоги до кредитоспроможності клієнтів. Однак, цей процес потребує подальшого вдосконалення, зокрема через розвиток спеціалізованих програм кредитування для малого і середнього бізнесу. Сучасні умови ринкової економіки також висувають нові вимоги до управління ліквідністю та капіталом банків.

НБУ впроваджує інструменти монетарної політики, спрямовані на забезпечення стабільності гривні, що, своєю чергою, впливає на ліквідність банківського сектора. Розширення міжнародних санкцій та обмеження на фінансові операції з окремими країнами також впливають на діяльність банків. Вони змушені переглядати свої стратегічні пріоритети, зокрема, відмовлятися від співпраці з ризиковими контрагентами та зосереджуватися на локальних ринках.

Особливості функціонування банків у сучасних умовах ринкової економіки України систематизовано у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Особливості функціонування банків у сучасних умовах ринкової економіки України

№	Особливість	Опис
1	Адаптація до змін законодавства	Реагування на зміни в регулюванні, впроваджені Національним банком України та іншими органами.
2	Інтеграція цифрових технологій	Впровадження онлайн-банкінгу, мобільних додатків та інших цифрових інструментів.
3	Підвищення вимог до кібербезпеки	Захист конфіденційної інформації клієнтів і банківських систем від шахрайства та кібератак.
4	Залежність від міжнародного фінансування	Співпраця з МВФ, СБРР та іншими міжнародними фінансовими організаціями для забезпечення ліквідності та впровадження стандартів Basel III.
5	Обмеження у кредитуванні	Складнощі з видачею кредитів через високі ризики неповернення та низьку платоспроможність клієнтів.
6	Посилення ролі управління ризиками	Активне впровадження систем ризик-менеджменту для мінімізації можливих збитків.
7	Підтримка ліквідності	Використання інструментів НБУ, таких як облікова ставка, для підтримки стабільності банківської системи.
8	Розвиток спеціалізованих програм кредитування	Запровадження продуктів для малого та середнього бізнесу, а також інших цільових сегментів економіки.
9	Орієнтація на локальні ринки	Обмеження співпраці з ризиковими контрагентами через міжнародні санкції та спрямування діяльності на внутрішній ринок.
10	Соціальна відповідальність	Реалізація проєктів із фінансової грамотності, екологічних ініціатив і підтримки соціально незахищених груп населення.
11	Конкуренція з небанківськими фінансовими установами	Зростаюча конкуренція з фінансово-технологічними компаніями та кредитними спілками.
12	Впровадження стандартів сталого розвитку	Акцент на екологічну, соціальну та корпоративну відповідальність.
13	Взаємодія з державними програмами	Участь у державних програмах підтримки економіки - кредитних програмах для бізнесу під час кризи.

Джерело: складено автором на основі [10-11]

Таким чином, особливості функціонування банків у сучасних умовах ринкової економіки визначаються складним поєднанням внутрішніх та зовнішніх чинників. Банки виступають не лише посередниками у фінансових потоках, а й ключовими драйверами економічного розвитку. Значну роль відіграють процеси цифровізації, які сприяють підвищенню ефективності банківських послуг і забезпечують нові можливості для клієнтів. В умовах економічної нестабільності банки зосереджують увагу на управлінні ризиками, забезпеченні ліквідності та дотриманні регуляторних вимог. Також важливим

аспектом є інтеграція екологічних, соціальних і корпоративних стандартів, які відповідають сучасним тенденціям сталого розвитку. Разом із тим, зростання конкуренції з небанківськими фінансовими установами спонукає банки до впровадження інновацій і розширення спектра послуг.

Сьогодні банки відіграють важливу роль у підтримці національної економіки через участь у державних програмах фінансування бізнесу та соціальних ініціативах. Їхня здатність швидко реагувати на зміни ринкових умов є чинником успіху. Для успішного розвитку вони мають швидко адаптуватися до змін, впроваджувати інновації, забезпечувати високу якість послуг і дотримуватися принципів фінансової стійкості та прозорості.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ОЩАДБАНК» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Загальна характеристика АТ «Ощадбанк»

Ощадбанк (Державний ощадний банк України) є одним із найбільших фінансових установ України, що належить державі та здійснює свою діяльність під контролем Кабінету Міністрів України. За оцінками авторитетного британського видання The Banker, у 2014 році Ощадбанк увійшов до десятки найбільших банків Центральної та Східної Європи, а також зайняв 367-ме місце у світовому рейтингу топ-1000 банків [12].

Керівництво установи представлено Головою правління Андрієм Пишним, який очолив банк у березні 2014 року, та головою наглядової ради Світланою Войцеховською [12].

Ощадбанк працює під двома брендами — «Ощадбанк» та «Будуй Своє», орієнтуючись на широкий спектр фінансових послуг. Штат банку налічує понад 29 тисяч співробітників, що забезпечують стабільну роботу установи по всій території України [12].

Основний вид діяльності - 64.19 Інші види грошового посередництва [13].

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну Ощадбанк, як ключова фінансова установа, що належить до критичної інфраструктури, зосередив свої зусилля на забезпеченні стабільної роботи в усіх напрямках. Йшлося передусім про функціонування відділень, банкоматної мережі, мобільного додатку, контакт-центру та терміналів самообслуговування. Незважаючи на виклики воєнного часу, банк продовжив виконувати свої зобов'язання перед клієнтами [14].

Одним із ключових пріоритетів стало оперативне відновлення роботи у звільнених від окупації регіонах. Відділення Ощадбанку повертаються до роботи одразу після стабілізації безпекової ситуації. Сьогодні понад 1200 відділень надають послуги у контрольованих регіонах України. Відповідно до даних НБУ, наприкінці 2023 року Ощад мав найбільш розгалужену мережу серед усіх банків країни. Клієнтам доступні 2793 банкомати та 2559 терміналів самообслуговування, а більшість послуг можна отримати в мобільному застосунку «Мобільний Ощад».

Банк також є учасником мережі Power Banking, створеної за ініціативи НБУ для підтримки доступу до фінансових послуг під час тривалих відключень електроенергії. До цієї мережі входять 450 відділень Ощадбанку, які готові працювати навіть у разі повного блекауту. Для підтримки клієнтів у складний період банк запровадив кредитні канікули, а згодом – програми реструктуризації. Це дозволило позичальникам і далі користуватися раніше встановленими кредитними лімітами без додаткових обмежень. Також банк став першим, хто відновив автокредитування та іпотечні програми в умовах воєнного стану. Завдяки цьому понад 4000 клієнтів змогли придбати автомобілі, отримавши фінансування на загальну суму 3,3 млрд грн (50% від загального ринку автокредитування). У сфері іпотеки банк надав 2804 кредити на суму майже 4,1 млрд грн, що становить 44% ринку. Ощад також утримує лідерство у програмі державного іпотечного кредитування «ЄОселя». Протягом 2023 року було видано 2842 кредити на суму 4,3 млрд грн. Банк став першим, хто реалізував іпотеку для житла на первинному ринку та започаткував співпрацю з місцевими органами влади для компенсації частини процентних ставок. Наразі вже акредитовано 10 забудовників у межах цієї ініціативи [14].

Популярність банку серед українців підтверджується зростанням депозитного портфеля. За 2023 рік обсяг строкових гривневих вкладів збільшився більш ніж на 14,3 млрд грн (+32,3%) і перевищив 58 млрд грн. Найбільший попит мають депозити «Мій захисник» та «Моя перемога». Перший орієнтований на військових та їхні родини, і на кінець року на ньому було

розміщено 14,1 млрд грн. Депозит «Моя перемога», який пропонує підвищену відсоткову ставку, за перші місяці залучив понад 6,1 млрд грн.

Ощадбанк залишається одним із ключових фінансових партнерів українського бізнесу. У 2023 році підприємства отримали 13,3 млрд грн кредитних коштів, що дозволило підтримати понад 4500 компаній із загальною кількістю працівників близько 120 тисяч. Банк розширює фінансування малого та середнього бізнесу, пропонує пільгові кредити для підприємців, які змушені були перемістити свій бізнес, а також спеціальні умови для експортерів через страхові програми Експортно-кредитного агентства. Також активно розвивається співпраця з місцевими органами влади: на кінець 2023 року 500 компаній отримали компенсації за відсотками на загальну суму понад 3 млн грн у межах таких програм. Додатково підписано меморандум зі Всеукраїнською асоціацією ОТГ щодо підтримки малого бізнесу [14].

Актуальним питанням залишається розмінування сільськогосподарських земель. Ощадбанк запустив програму «Посівна без мін», що дає можливість аграріям отримати фінансування на очищення територій від вибухонебезпечних предметів та відновлення господарської діяльності. Співпраця з міжнародними партнерами залишається важливим напрямом. Ощадбанк бере участь у грантових програмах підтримки підприємців, фінансованих урядом Німеччини спільно з German Sparkassenstiftung, GIZ та Фондом розвитку підприємництва. У 2023 році банк надав клієнтам грантову допомогу на понад 62 млн грн, що дозволило йому посісти перше місце серед учасників цієї програми. Понад 68% отримувачів грантів працюють у регіонах, що найбільше постраждали від бойових дій або були деокуповані. На кінець року кредитний портфель малого та середнього бізнесу зріс до 21,9 млрд грн (+30% за рік). Цього вдалося досягти завдяки широкій пропозиції державних, регіональних та міжнародних програм підтримки підприємців, а також спрощенню процесу фінансування. Тепер клієнти можуть подати заявку на кредит онлайн через сервіс «ОщадБізнес» та отримати попереднє рішення протягом 24 годин [14].

Ощадбанк активно фінансує великий бізнес: у 2023 році укладено

кредитних угод на 27,4 млрд грн, що дозволило банку посісти друге місце за обсягами фінансування юридичних осіб. Кредитний портфель великих підприємств досяг 55,2 млрд грн. Основні позичальники – компанії аграрного сектору, енергетики, транспорту, машинобудування, нафтогазової галузі, фінансових послуг та ритейлу. У другій половині 2023 року відповідний портфель зріс на 10% (+4,8 млрд грн).

Корпоративний сегмент банку у 2023 році вперше запровадив послугу фінансового лізингу для фінансування закупівель основних засобів для підприємств критичної інфраструктури. Перша така угода була укладена на понад 5 млн євро. Ощадбанк також продовжує реалізацію соціальних ініціатив, зокрема програму «Моя безбар'єрність», спрямовану на покращення обслуговування людей з інвалідністю та ветеранів. За підсумками 2023 року банк отримав рекордну кількість нагород у рейтингу «25 провідних банків України під час війни» від Financial Club, що підтвердило його стійкі позиції у складних умовах [14].

2.2. Аналіз показників АТ «Ощадбанк»

Аналіз фінансових показників АТ «Ощадбанк» дозволяє оцінити динаміку розвитку та стійкість банку в умовах економічного середовища. За даними фінансової звітності, обсяг активів Ощадбанку на кінець 2023 року становив 346,5 млрд грн, що на 28,7% більше порівняно з кінцем 2022 року, коли цей показник дорівнював 269,3 млрд грн [16]. Зростання активів свідчить про розширення операційної діяльності та збільшення обсягів наданих послуг. Зобов'язання банку також демонстрували зростання. Станом на 31 грудня 2023 року зобов'язання становили 306,5 млрд грн, що на 25% більше порівняно з 245,2 млрд грн на кінець 2022 року.

Власний капітал Ощадбанку на кінець 2023 року досяг 40 млрд грн, що на

11,1% більше порівняно з 36 млрд грн у 2022 році. Збільшення власного капіталу свідчить про посилення фінансової стійкості банку. Чистий прибуток після оподаткування у 2023 році становив 5,98 млрд грн, що є історично найкращим результатом для банку [16]. Для порівняння, у 2022 році банк зазнав збитків у розмірі 1,3 млрд грн.

Чистий процентний дохід у 2023 році збільшився на 26% і склав 19 млрд грн порівняно з 15 млрд грн у 2022 році. Чистий комісійний дохід зріс на 12% до 6,6 млрд грн у 2023 році проти 5,9 млрд грн у 2022 році. Зростання цих показників свідчить про ефективність операційної діяльності та розширення спектру банківських послуг. Операційні витрати у 2023 році залишилися на рівні попереднього року і становили 10 млрд грн [16].

Станом на 31 грудня 2023 року чистий кредитний портфель банку становив 101,9 млрд грн, що на 15% більше порівняно з 88,6 млрд грн у 2022 році [17]. Резерви під знецінення кредитів у 2023 році зменшилися на 10% і склали 23,9 млрд грн порівняно з 26,5 млрд грн у 2022 році. Ліквідні активи банку на кінець 2023 року становили 47,4 млрд грн. Показник достатності капіталу першого рівня (СЕТ1) на 31 грудня 2023 року становив 15%.

Для більш детального аналізу представлено порівняльну таблицю основних фінансових показників АТ «Ощадбанк» за 2022–2024 рр. (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні фінансові показники АТ «Ощадбанк» за 2022–2024 рр., млрд. грн

Показник	Рік			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Активи	269,3	346,5	428,59	77,2	82,09	28,67	23,69
Зобов'язання	230	300	393,96	70	93,96	30,43	31,32
Власний капітал	39,3	46,5	34,61	7,2	-11,89	18,32	-25,57
Чистий прибуток	4,5	5,98	7,89	1,48	1,91	32,89	31,94
Чистий процентний дохід	15	18,73	24,32	3,73	5,59	24,87	29,85
Чистий комісійний дохід	5,9	6,6	6,77	0,7	0,17	11,86	2,58

Джерело: складено автором на основі [15-17]

Активи банківської системи зросли з 269,3 млрд грн у 2022 році до 428,59 млрд грн у 2024 році. Темпи приросту за період 2023/2022 та 2024/2023 склали відповідно 28,67% і 23,69%. Зобов'язання також демонструють стабільне зростання: у 2022 році вони становили 230 млрд грн, а у 2024 році вже 393,96 млрд грн, із відносним зростанням у 30,43% і 31,32% відповідно. Натомість власний капітал зріс у 2023 році на 18,32%, але вже у 2024 році скоротився на 25,57%.

Чистий прибуток демонструє стабільне зростання: з 4,5 млрд грн у 2022 році до 7,89 млрд грн у 2024 році. Чистий процентний дохід також виріс із 15 млрд грн до 24,32 млрд грн, з особливо значним темпом зростання у 2024 році - 29,85%. У той же час, приріст чистого комісійного доходу є незначним: у 2023 році він збільшився на 11,86%, а у 2024 - лише на 2,58%. Загалом можна зробити висновок, що фінансова діяльність банків характеризується позитивною динамікою зростання активів, доходів та прибутків, хоча скорочення власного капіталу у 2024 році вимагає додаткової уваги.

У 2024 році «Ощадбанк» продовжив демонструвати стійке зростання та зміцнення своїх позицій на фінансовому ринку України. Основними напрямками розвитку залишаються розширення кредитного портфеля, підвищення рівня цифровізації банківських послуг, а також посилення заходів з управління ризиками [15]. Зважаючи на сучасні виклики, серед яких геополітична нестабільність та макроекономічні ризики, «Ощадбанк» зосереджує увагу на забезпеченні високої ліквідності та достатнього рівня капіталу для підтримки стабільності своєї діяльності.

Структура активів банку є одним із ключових показників його фінансової стійкості. Станом на 01.01.2025 активи АТ «Ощадбанк» становили 428,6 млрд грн та протягом 2024 року зросли на 82,0 млрд грн, або на 24%, і мають таку структуру:

- готівкові кошти та їх еквіваленти – 16% (за рік збільшилися на 2,5 млрд грн, або на 4%), обсяг на 01.01.2025 – 68,3 млрд грн;
- кредити та аванси клієнтам – 26% (за рік збільшилися на 22,0 млрд грн

або на 25%), обсяг на 01.01.2025 – 111,1 млрд грн;

- інвестиції в цінні папери – 53% (за рік збільшилися на 54,2 млрд грн або на 31%), обсяг на 01.01.2025 – 227,7 млрд грн;

- основні засоби та нематеріальні активи – 3% (за рік збільшилися на 1,9 млрд грн або на 15%), обсяг на 01.01.2025 – 14,5 млрд грн [15, с.21].

Структура зобов'язань АТ «Ощадбанк» також демонструє зростання стабільних джерел фінансування:

- рахунки клієнтів – 377,15 млрд грн;
- кредиторська заборгованість за податком на прибуток – 2,13 млрд грн;
- інші запозичені кошти – 8,91 млрд грн [15].

«Ощадбанк» є одним із лідерів на ринку депозитних послуг. За 2024 рік загальний обсяг депозитів фізичних осіб зріс на 18% у порівнянні з 2023 роком і становив 200,9 млрд грн. Серед популярних депозитних продуктів особливий попит мають:

- «Мій захисник» – спеціальний депозит для військовослужбовців, на якому зосереджено 14,1 млрд грн;
- «Моя перемога» – з підвищеною відсотковою ставкою, що залучив понад 6,1 млрд грн.

Протягом 2023 року «Ощадбанк» активно підтримував бізнес, надавши 13,3 млрд грн кредитів підприємствам, що сприяло збереженню та створенню понад 120 тисяч робочих місць. Основними напрямками фінансування стали:

- пільгові кредити для малого та середнього бізнесу на релокацію підприємств у безпечні регіони;
- кредити для аграрного сектору, зокрема нова програма «Посівна без мін» для підтримки сільського господарства;
- спеціальні кредитні продукти для експортерів у партнерстві з Експортно-кредитним агентством України [16].

«Ощадбанк» є провідним учасником державних програм підтримки громадян і бізнесу. У 2023 році він став лідером за кількістю виданих пільгових іпотечних кредитів у межах програми «єОселя» – 2842 кредитні угоди на суму

4,3 млрд грн. Банк також реалізовує соціальні ініціативи, зокрема підтримку ветеранів та людей з інвалідністю в межах програми «Моя безбар'єрність» [16].

Для оцінки конкурентних позицій АТ «Ощадбанк» проведено його порівняння з іншими провідними банками країни (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Порівняння показників АТ «Ощадбанк» та інших провідних банків за 2024 р.

Показник	Ощадбанк	ПриватБанк	Райффайзен Банк
Активи, млрд грн	428,59	761,7	161
Чистий прибуток, млрд грн	7,89	40,1	4,28
Депозити фізичних осіб, млрд грн	210,2	438	187
Кредитний портфель, млрд грн	111	112,8	65,5
Достатність капіталу (СЕТ1), %	14,95	19,2	14,95

Джерело: складено автором на основі [15; 18-24]

За обсягом активів Ощадбанк посідає друге місце (428,59 млрд грн), суттєво поступаючись ПриватБанку (761,7 млрд грн), проте значно випереджаючи Райффайзен Банк (161 млрд грн). Чистий прибуток Ощадбанку становить 7,89 млрд грн. За обсягом депозитів фізичних осіб Ощадбанк також утримує друге місце (210,2 млрд грн), поступаючись ПриватБанку, але випереджаючи Райффайзен Банк. У сфері кредитування позиції Ощадбанку є досить міцними - 111 млрд грн, що лише трохи нижче від ПриватБанку (112,8 млрд грн), але значно більше, ніж у Райффайзен Банку (65,5 млрд грн).

Щодо показника достатності капіталу (СЕТ1), Ощадбанк має рівень 14,95%, який є ідентичним до Райффайзен Банку, але нижчим за АТ КБ «ПриватБанк» (19,2%). Загалом, АТ «Ощадбанк» займає стабільну позицію серед лідерів банківського сектору України, демонструє сильні результати у ключових фінансових напрямках. Хоча АТ КБ «ПриватБанк» продовжує утримувати безперечне лідерство за більшістю показників, «Ощадбанк» зберігає вагомий частку ринку та демонструє позитивну динаміку. Варто зазначити, що «Ощадбанк» продовжує модернізацію продуктів та операційної діяльності. Порівняльний аналіз також вказує на необхідність підвищення ефективності капіталу та прибутковості, зважаючи на суттєве відставання від ПриватБанку.

Таким чином, хоча «Ощадбанк» не є абсолютним лідером за жодним із показників, він утримує сильну та стабільну позицію у трійці провідних банків країни.

Аналіз фінансових показників «Ощадбанк» за 2022–2024 роки демонструє його стійке зростання, ефективне управління активами та високий рівень довіри клієнтів. Банк продовжує підтримувати економіку країни через активне кредитування бізнесу, участь у державних програмах та забезпечення стабільності депозитної бази. Перспективи подальшого розвитку пов'язані із цифровізацією послуг, розширенням партнерських програм та активною підтримкою малого та середнього бізнесу.

2.3. Оцінка ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості АТ «Ощадбанк»

Фінансовий аналіз банківської діяльності передбачає оцінку ключових показників ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості. Коефіцієнти допомагають визначити спроможність банку виконувати свої зобов'язання, підтримувати фінансову рівновагу та ефективно управляти активами та пасивами.

Ліквідність - це здатність банку своєчасно виконувати свої зобов'язання перед вкладниками, кредиторами та іншими контрагентами. Високий рівень ліквідності є необхідним для стабільного функціонування банку та підтримання довіри клієнтів [25]. Коефіцієнт миттєвої ліквідності відображає частку найбільш ліквідних активів у загальній сумі зобов'язань банку. Він показує, наскільки швидко банк може покрити свої короткострокові зобов'язання за рахунок грошових коштів. Визначається за формулою:

$$K_{\text{мл}} = \frac{\text{Грошові кошти та еквіваленти}}{\text{Зобов'язання до запитання}}, \quad \text{де:} \quad (2.1)$$

– грошові кошти та еквіваленти - це кошти на кореспондентських рахунках, у касі та готівкові резерви;

– зобов'язання до запитання - депозити та інші зобов'язання, які можуть бути відкликані клієнтами в будь-який момент [25].

Коефіцієнт поточної ліквідності оцінює здатність банку виконувати свої короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів. Розраховується за формулою:

$$K_{пл} = \frac{\text{Ліквідні активи}}{\text{Короткострокові зобов'язання}}, \quad \text{де:} \quad (2.2)$$

– ліквідні активи (до 1 року) - активи, які можуть бути швидко реалізовані (цінні папери, міжбанківські кредити, короткострокові позики);

– короткострокові зобов'язання - кредити та депозити, що підлягають погашенню протягом одного року [25].

Коефіцієнт загальної ліквідності показує співвідношення всіх ліквідних активів до загального обсягу зобов'язань банку [25]. Розраховується за формулою:

$$K_{зл} = \frac{\text{Загальні ліквідні активи}}{\text{Загальні зобов'язання}} \quad (2.3)$$

Платоспроможність - це здатність банку своєчасно і в повному обсязі виконувати свої фінансові зобов'язання перед вкладниками та кредиторами [26].

Коефіцієнт достатності капіталу (СЕТ1) показує, наскільки власний капітал банку перевищує мінімальні вимоги для покриття ризиків. Розраховується за формулою:

$$СЕТ1 = \frac{\text{Основний капітал 1 рівня}}{\text{Ризиково — зважені активи}} * 100\%, \quad \text{де:} \quad (2.4)$$

– основний капітал 1 рівня - власні кошти банку (статутний капітал, нерозподілений прибуток);

– ризиково-зважені активи - активи банку з урахуванням їх ризикованості (кредити, цінні папери тощо) [26].

Національний банк України встановлює мінімальний рівень СЕТ1 для забезпечення стабільності банківської системи.

Коефіцієнт загальної платоспроможності характеризує частку власного капіталу в загальному обсязі активів банку. Розраховується за формулою:

$$K_{\text{плат}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Загальні активи}} * 100\% \quad (2.5)$$

Чим вищий цей показник, тим фінансово стійкіший банк [21].

Фінансова стійкість банку відображає рівень його стабільності та здатність ефективно управляти активами, зобов'язаннями та капіталом у довгостроковій перспективі [27]. Коефіцієнт фінансової стійкості показує частку власного капіталу банку у структурі його фінансування. Розраховується за формулою:

$$K_{\text{фс}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Сукупні зобов'язання}} * 100\% \quad (2.6)$$

Чим вище значення цього коефіцієнта, тим менша залежність банку від залучених коштів і краща його фінансова стабільність.

Коефіцієнт співвідношення кредитів до депозитів дозволяє оцінити, наскільки активно банк використовує залучені кошти для кредитування. Розраховується за формулою:

$$\text{LDR} = \frac{\text{Сукупний кредитний портфель}}{\text{Сукупні депозити}} * 100\% \quad (2.7)$$

Якщо цей коефіцієнт перевищує 100%, банк видає більше кредитів, ніж залучає депозитів, тобто зростає ризик нестачі ліквідності [27].

Коефіцієнт капіталізації відображає співвідношення власного капіталу до сукупних активів банку. Розраховується за формулою:

$$K_{\text{к}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Сукупні активи}} * 100\% \quad (2.8)$$

Аналіз показників дозволяє визначити, наскільки ефективно банк управляє своїми ресурсами, чи має достатній рівень капіталу та ліквідності, а також чи здатен протистояти фінансовим ризикам. Банки повинні постійно підтримувати баланс між ліквідністю та прибутковістю.

У табл. 2.3-2.5 наведені розрахунки коефіцієнтів ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості АТ «Ощадбанк» протягом 2022-2024 рр.

Таблиця 2.3

Розрахунок показників ліквідності АТ «Ощадбанк»

Показник	Рік			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
	2022	2023	2024	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,115	0,207	0,231	0,092	0,024	80,00	11,59
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,128	0,217	0,247	0,089	0,03	69,53	13,82
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,128	0,217	0,246	0,089	0,029	69,53	13,36

Джерело: складено автором на основі [15-17]

Коефіцієнт абсолютної ліквідності зріс з 0,115 у 2022 році до 0,231 у 2024 році, що вказує на зростання здатності банку швидко покривати свої зобов'язання високоліквідними активами. Аналогічна позитивна динаміка спостерігається і для коефіцієнта швидкої ліквідності: він зріс з 0,128 до 0,247. Коефіцієнт поточної ліквідності також продемонстрував ріст, досягнув у 2024 році значення 0,246. Абсолютні відхилення показують стабільне щорічне зростання всіх трьох коефіцієнтів.

Загалом, можна зробити висновок, що АТ «Ощадбанк» демонструє стійке фінансове становище та високий рівень готовності до покриття поточних зобов'язань.

Таблиця 2.4

Розрахунок показників платоспроможності АТ «Ощадбанк»

Показник	Рік			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
	2022	2023	2024	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Коефіцієнт автономії	0,089	0,083	0,127	-0,006	0,044	-6,74	53,01
Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом	0,097	0,091	0,133	-0,006	0,042	-6,19	46,15

Джерело: складено автором на основі [15-17]

Аналіз показників фінансової стійкості АТ «Ощадбанк» за 2022–2024 роки свідчить про позитивну динаміку у 2024 році після незначного зниження у 2023 році. Коефіцієнт автономії, який характеризує частку власного капіталу в

загальній сумі джерел фінансування, знизився з 0,089 у 2022 році до 0,083 у 2023 році. Проте у 2024 році цей показник суттєво покращився до рівня 0,127. Відносне зростання коефіцієнта автономії у 2024 році становить 53,01%. Схожа ситуація спостерігається і з коефіцієнтом покриття зобов'язань власним капіталом. Після зниження у 2023 році з 0,097 до 0,091, у 2024 році цей показник виріс до 0,133.

У майбутньому важливим буде підтримання балансу між власним і залученим капіталом для оптимізації фінансової ефективності. Загалом платоспроможність банку є надійною.

Таблиця 2.5

Розрахунок показників фінансової стійкості АТ «Ощадбанк»

Показник	Рік			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
	2022	2023	2024	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,089	0,0834	0,126	-0,006	0,043	-6,29	51,08
Коефіцієнт заборгованості	0,918	0,917	0,985	-0,001	0,068	-0,11	7,42

Джерело: складено автором на основі [15-17]

Коефіцієнт фінансової стійкості у 2023 році дещо знизився з 0,089 до 0,0834. Проте у 2024 році цей показник істотно зріс до 0,126, що є ознакою посилення фінансової незалежності банку. Коефіцієнт заборгованості демонструє відносну стабільність у 2023 році (зниження лише на 0,11%), але в 2024 році спостерігається його зростання з 0,917 до 0,985. Незважаючи на це, підвищення коефіцієнта фінансової стійкості частково компенсує негативний вплив зростання заборгованості. Загалом, результати аналізу дозволяють зробити висновок про покращення фінансової стійкості банку в 2024 році.

Ощадбанк продовжує зміцнювати свою фінансову стабільність та підвищує довіру інвесторів та клієнтів. Загалом банк демонструє сильні позиції у сфері фінансової стійкості.

Загалом, результати аналізу ліквідності, платоспроможності та фінансової

стійкості АТ «Ощадбанк» за 2022–2024 роки свідчать про поступове покращення його фінансового стану. Зростання коефіцієнтів абсолютної, швидкої та поточної ліквідності вказує на здатність банку виконувати свої короткострокові зобов'язання, а це позитивно позначається на довірі клієнтів та інвесторів. Зокрема, коефіцієнт абсолютної ліквідності зріс на 80% у 2023 році та ще на 11,59% у 2024-му. Позитивна динаміка коефіцієнтів ліквідності демонструє ефективну політику управління грошовими потоками та активами банку.

Що стосується платоспроможності, то високі значення коефіцієнтів достатності капіталу свідчать про наявність достатнього обсягу власного капіталу для покриття ризиків та забезпечення стабільності банківської діяльності. Коефіцієнт загальної платоспроможності демонструє зростання частки власного капіталу в структурі активів, знижує залежність банку від зовнішніх зобов'язань.

Таким чином, динаміка основних показників свідчить про підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами банку та його здатності протистояти ринковим викликам. У підсумку, АТ «Ощадбанк» продемонстрував позитивні тенденції у зміцненні своєї ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ОЩАДБАНК» В УМОВАХ СУЧАСНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Аналіз та виявлення проблем у діяльності АТ «Ощадбанк»

Завдяки державному статусу АТ «Ощадбанк» відіграє важливу роль у забезпеченні стабільності фінансової системи країни. Однією з ключових проблем, з якими стикається АТ «Ощадбанк», є збої в роботі електронних систем та вразливість до кібератак. Важливим прикладом є події 15 лютого 2022 року, коли користувачі банку масово скаржилися на проблеми з мобільним банкінгом та проведенням платежів. Причиною цього стала DDoS-атака, яка призвела до уповільнення роботи системи Ощад24/7 та тимчасових перебоїв у наданні послуг [28]. Кібератаки на фінансові установи є серйозною загрозою для стабільності банківського сектору. Зокрема, атака на «Ощадбанк» відбулася одночасно з подібними діями щодо інших важливих установ - «Приватбанк», сайти Міністерства оборони та Збройних сил України. Незважаючи на заяву представників банку про захищеність систем, факт уповільнення доступу до сервісу свідчить про наявність технічних проблем.

Системні збої та проблеми в роботі електронних сервісів мають серйозні наслідки: зниження довіри клієнтів, фінансові втрати, затримки у проведенні платежів, репутаційні ризики. Для мінімізації ризиків, пов'язаних із кібератаками та технічними збоями, АТ «Ощадбанк» варто впровадити наступні заходи:

- впроваджувати більш ефективні механізми захисту від DDoS-атак та інших видів загроз;
- покращувати канали зв'язку та серверних потужностей для забезпечення

стабільної роботи банківських систем навіть під час пікових навантажень;

- інформувати клієнтів про можливі тимчасові труднощі та заходи, що вживаються для їх усунення;

- надавати клієнтам резервні канали доступу до фінансових послуг.

Під час війни банківський сектор України зіткнувся з безпрецедентними викликами, і Ощадбанк не став винятком. Війна суттєво вплинула на фінансову стабільність, доступ до банківських послуг та платоспроможність клієнтів. Однією з ключових проблем стало обмеження банківської інфраструктури на тимчасово окупованих територіях. Однак АТ «Ощадбанк» продемонстрував гнучкість у своїй діяльності, залишаючись там, де не було жодного іншого банку, та повертаючись на деокуповані території одними з перших. Менш ніж за тиждень після звільнення Херсона банк відкрив там відділення, попри відсутність електроенергії та теплопостачання [29].

Ощадбанк також став лідером державної програми «ЄОселя», яка допомагає українцям придбати житло на пільгових умовах [29]. Проте існують певні ризики, зокрема фінансова нестабільність клієнтів, що позначається на їхній здатності обслуговувати іпотечні кредити. Хоча програма сприяє придбанню житла, загальна економічна ситуація та невизначеність щодо майбутнього зменшують кількість угод, існує також проблема дефіциту житла у безпечних регіонах.

Одним із важливих напрямків діяльності банку є автокредитування, яке також зазнало труднощів через війну. Основними проблемами стали порушення логістичних ланцюгів, що ускладнили імпорту автомобілів в Україну, а також зниження купівельної спроможності громадян. Війна внесла невизначеність у фінансовий стан багатьох українців, що змушує їх відмовлятися від великих покупок. Попри ці виклики, «Ощадбанк» першим серед українських банків відновив автокредитування влітку 2022 року. Гнучкі умови кредитування, внесок від 20% та термін до 7 років, допомагають стимулювати попит навіть у складних умовах [29].

Водночас війна внесла зміни у комунікаційну політику банку.

Проаналізовані проблеми у діяльності АТ «Ощадбанк» систематизовані у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Проблеми у діяльності АТ «Ощадбанк»

№	Сфера	Опис проблеми	Наслідки	Пропозиції щодо вирішення
1	2	3	4	4
1	Кібербезпека	DDoS-атака 15.02.2022 спричинила збої в роботі систем Ощад24/7	Уповільнення сервісів, зниження довіри, репутаційні втрати	Підвищення захисту від атак, розширення серверних потужностей, резервні канали доступу
2	ІТ-інфраструктура	Системні збої в роботі електронних сервісів	Фінансові втрати, затримки платежів, погіршення якості обслуговування	Покращення технічної бази, інформування клієнтів
3	Територіальна доступність	Втрата банківської інфраструктури на окупованих територіях	Обмежений доступ до послуг	Гнучкість та мобільність банківських відділень, повернення на деокуповані території
4	Іпотечне кредитування	Зниження платоспроможності клієнтів через війну	Ризик неповернення кредитів, зменшення кількості угод	Державна підтримка програм («Оселя»), адаптація до економічних умов
5	Доступне житло	Дефіцит безпечного житла у регіонах	Неможливість реалізації іпотечних програм	Розробка нових фінансових інструментів для стимулювання будівництва
6	Автокредитування	Порушення логістики, падіння купівельної спроможності	Зниження попиту на кредити	Відновлення програм з гнучкими умовами (від 20%, до 7 років)
7	Цифрова трансформація	Недостатній рівень розвитку мобільного застосунку	Низький рівень задоволеності клієнтів	Удосконалення «Мобільного Ощад», інвестиції в цифрові сервіси
8	Комунікації з клієнтами	Недостатня персоналізація, повільна адаптація до нових умов	Втрата лояльності, незадоволення преміум-клієнтів	Покращення комунікаційної політики, розробка платформи «Моє»
9	Інформаційна безпека	Зростання ризиків в умовах війни	Вразливість конфіденційної інформації	Посилення заходів інформаційної безпеки
10	Макроекономічні умови	Війна, економічна нестабільність	Загальне зниження активності на ринку фінансових послуг	Розширення програм підтримки клієнтів, створення стимулів для повернення українців

Джерело: складено автором на основі [28; 29]

«Ощадбанк» адаптував свою стратегію, запровадивши платформу «Моє» [29]. Проте є й певні проблеми. Потреба у швидшій цифровій трансформації стала очевидною, оскільки мобільний застосунок «Мобільний Ощад» потребує

подальших удосконалень для забезпечення кращого клієнтського досвіду. Також питанням залишається інформаційна безпека, адже в умовах війни ризики кіберзагроз зростають, а багато клієнтів, особливо у преміальному сегменті, очікують більш персоналізованого сервісу та покращення якості комунікацій.

Попри виклики, Ощадбанк демонструє стійкість і адаптивність. Для подальшого розвитку необхідно посилювати кібербезпеку та цифрову інфраструктуру, розширювати програми підтримки клієнтів, удосконалювати кредитні пропозиції та покращувати якість сервісу. Банк також має створювати додаткові стимули для повернення громадян в Україну, зокрема через фінансові програми, що сприятимуть стабілізації ринку та економіки загалом. Завдяки вчасним заходам та стратегічним рішенням Ощадбанк продовжує залишатися надійним партнером для українців навіть у найскладніші часи.

3.2. Розробка пропозицій щодо покращення фінансового стану АТ «Ощадбанк»

Враховуючи сучасні виклики, зокрема наслідки війни, коливання економічної активності та ризики фінансових втрат, актуальним є розроблення стратегічних заходів, спрямованих на оптимізацію фінансової діяльності АТ «Ощадбанк». Важливим напрямом удосконалення фінансового стану є оптимізація витратної політики шляхом запровадження сучасних механізмів управління витратами, автоматизації внутрішніх процесів, скорочення адміністративних видатків та раціонального використання ресурсів. Доцільним є впровадження інноваційних рішень у сфері дистанційного банкінгу.

Поліпшення фінансового стану банку потребує активної роботи у сфері кредитування. Розширення участі в державних програмах, зокрема «єОселя», розробка нових кредитних продуктів для підприємців і фізичних осіб, більш гнучкі умови кредитування допоможуть залучити більше клієнтів і збільшити

капітал. Слід запровадити ефективні механізми управління кредитним ризиком, щоб банк міг впевнено реагувати на виклики ринку. Варто подумати про цифрову трансформацію, розширене вдосконалення програми Mobile Savings, а також розумні чат-боти та автоматизацію послуг.

Зростання кіберзагроз змусило банк посилити заходи та інфраструктуру для захисту даних. Багаторівнева автентифікація, оновлення ІТ-систем і постійний моніторинг безпеки, щоб запобігти будь-яким можливостям витоку інформації, – це деякі кроки, які можна зробити. Надійний захист даних підвищить довіру клієнтів до банку, а отже, покращить його репутацію. Ще один стратегічний напрямок – розширення клієнтської бази. Банку варто використовувати сучасні маркетингові підходи, а також програми лояльності, персоналізовані банківські продукти та цифрову рекламу. З метою забезпечення ефективності впроваджуваних заходів можна визначити певні ключові напрями та їх очікувані результати (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Напрями удосконалення та їх очікувані результати

Напрямок удосконалення	Основні заходи	Очікуваний результат	Термін реалізації	Відповідальний підрозділ
1	2	3	4	5
Оптимізація витратної політики	Автоматизація операційних процесів	Зниження операційних витрат на 10%	6 місяців	Департамент фінансів та ІТ
	Скорочення неефективних адміністративних витрат	Підвищення рентабельності		
	Перегляд постачальників послуг			
Диверсифікація кредитного портфеля	Впровадження нових програм для МСП та агросектору	Зростання обсягу кредитного портфеля на 8%	12 місяців	Кредитний департамент
	Удосконалення скорингових моделей	Зменшення частки проблемної заборгованості		
	Залучення до державних програм («Оселя», «Робота»)			
Цифровізація банківських послуг	Розвиток мобільного додатку та вебпорталу	Підвищення рівня задоволеності клієнтів	9 місяців	ІТ-департамент, Департамент обслуговування клієнтів
	Впровадження чат-ботів і голосових помічників	Приріст клієнтської бази на 15%		
	Автоматизація клієнтського сервісу			
Посилення кібербезпеки	Багаторівнева автентифікація	Зменшення інцидентів витоку інформації	Постійно	ІТ-департамент, Служба

	Регулярне тестування систем безпеки	Зміцнення довіри клієнтів		інформаційно ї безпеки
	Підвищення кваліфікації IT-фахівців			
Маркетингові стратегії	Впровадження програм лояльності	Зростання обсягів продажів продуктів	6 місяців	Маркетинговий департамент
	Розробка персоналізованих пропозицій	Залучення нових клієнтів, особливо серед молоді		
	Активна присутність у цифрових медіа			
Фінансова інклюзія	Розширення доступу до послуг у сільській місцевості	Покриття нових територій, особливо в деокупованих регіонах	18 місяців	Регіональні представництва
	Запуск мобільних банківських офісів	Підвищення соціальної ролі банку		
Покращення обслуговування МСП	Спрощення процедур оформлення кредитів	Підвищення рівня кредитування МСП	9 місяців	Департамент малого бізнесу
	Онлайн-платформа для підтримки бізнесу	Зменшення часу обробки заявок на 20%		
	Введення спеціальних тарифних пакетів			
Інновації в кредитуванні	Впровадження факторингових та лізингових продуктів	Збільшення прибутку від нових продуктів	12 місяців	Кредитний департамент, IT-департамент
	Розвиток онлайн-кредитування	Підвищення конкурентоспроможності банку		
	Аналітика на основі Big Data			
Навчання персоналу та розвиток корпоративної культури	Регулярні тренінги	Підвищення ефективності роботи працівників	Постійно	HR-департамент
	Оцінка якості обслуговування	Підвищення задоволеності клієнтів		
	Запровадження KPI для персоналу			
Залучення міжнародних партнерств	Участь у програмах міжнародних фінансових інституцій (ЄБРР, МФК тощо)	Доступ до дешевших ресурсів фінансування	24 місяці	Департамент міжнародних зв'язків
	Гранти та технічна допомога	Посилення стійкості банку до шоків		

Джерело: складено автором на основі [30-32]

Досвід Standard Bank показав, що впровадження роботизованої автоматизації операційних процесів дозволило зменшити час виконання певних операцій з 150 годин до 5 годин, що призвело до значного зниження операційних витрат [30]. Зважаючи на це, очікуване зниження витрат на 10–15% є реалістичним для АТ «Ощадбанк» при впровадженні подібних технологій.

Банки, які інвестували в цифрові технології (мобільні додатки та онлайн-сервіси) спостерігали зростання клієнтської бази та підвищення задоволеності

клієнтів. Наприклад, Commercial Bank of Dubai завдяки цифровій трансформації покращив взаємодію з клієнтами та розширив свої послуги [31].

Отже, дослідивши особливості кредитування малого та середнього бізнесу установою АТ «Ощадбанк» в умовах дії воєнного стану, можна зазначити, що деякі питання все ж таки потребують додаткової уваги при розробці нових стратегій кредитування. Рекомендації АТ «Ощадбанк», які можуть допомогти покращити кредитну діяльність і репутацію банку та посилять співпрацю із бізнесом:

- посилення клієнтоорієнтованості, а саме акцентування на задоволенні потреб клієнтів різних бізнес-сегментів та надання їм якісних фінансових послуг. Так створення спеціального Фонду підтримки стартапів може бути корисним для сприяння новаторським підприємствам та молодим компаніям, які потребують фінансової підтримки;

- інвестування в технології. Слід звернути увагу на розвиток факторингового онлайн-кредитування та використання інноваційних технологій, які можуть покращити ефективність процесів кредитування й зменшити ризики для банку та підприємців. Банк вже рухається в цьому напрямку, але все одно потребує мінімізації бюрократичних процедур та постійного оновлення цифрових рішень в практиці кредитування;

- посилення кредитування МСП, оскільки послідовний розвиток цього напрямку кредитування з урахуванням потреб і можливостей бізнесу може вимагати спеціальних умов, таких як низькі відсоткові ставки, гнучкість у погашенні кредитів;

- забезпечення високого стандарту обслуговування, а саме навчання та розвиток персоналу з метою надання високоякісного обслуговування клієнтів визначеного сектору [32].

3.3. Рекомендації щодо адаптації АТ «Ощадбанк» до сучасних економічних викликів

Поточні економічні виклики, які виникають через глобальну турбулентність, посилення геополітичних загроз, макроекономічні зміни та розвиток цифрових технологій, вимагають від банківських установ гнучкості та швидкої реакції. Щоб вистояти в цій конкуренції, АТ «Ощадбанк» має посилити впровадження заходів для підвищення фінансової стабільності, цифровізації послуг, посилення захисту від кіберризиків, забезпечення інклюзивності та просування стратегії, орієнтованої на клієнта. Зміни в сучасних економічних викликах вимагають активної синергії стратегічного управління, оптимізації бізнес-процесів і технологічних інновацій. Одним із пріоритетних напрямків адаптації має стати підвищення ефективності управління фінансами. Ощадбанку необхідно застосовувати сучасні підходи до оптимізації витрат, автоматизувати внутрішні процеси та раціонально споживати ресурси. Важливим елементом є диверсифікація доходів за рахунок зростання фінансових послуг для малого та середнього бізнесу, розширення депозитних програм та стимулювання інвестиційної активності. Таким чином, поточним етапом цифрової трансформації є розробка цифрових сервісів, серед яких буде мобільний додаток «Мобільні заощадження», за допомогою якого можна підвищити рівень обслуговування клієнтів та сприяти якості дистанційного обслуговування [33].

Підвищення рівня інклюзивності та соціальної відповідальності є одним із основних векторів розвитку Ощадбанку. «Ощадбанк», як переможець «Інклюзивного банку» Banker Awards 2024, проводить програми, щоб зробити свої послуги доступнішими для різних груп людей [33]. Банк робить свої відділення доступнішими, встановлює мобільні пункти для віддалених районів, налаштовує банкомати та термінали для людей із вадами зору, працює над програмами для ветеранів через спеціальні ініціативи в кредитних лініях. Навчання персоналу за програмою «Моя Безбар'єрність» також є вагомим

напрямок, за яким компанія може навчити своїх співробітників забезпечувати належну якість обслуговування клієнтів з обмеженими можливостями [33].

Рекомендації щодо адаптації АТ «Ощадбанк» до сучасних економічних викликів систематизовані у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Рекомендації щодо адаптації АТ «Ощадбанк» до сучасних економічних викликів

№	Напрямок	Рекомендація	Очікуваний результат
1	Фінансова стабільність	Оптимізувати витрати, автоматизувати внутрішні процеси, раціонально використовувати ресурси	Зменшення операційних витрат, підвищення ефективності
2	Диверсифікація доходів	Розширити фінансові послуги для МСБ, депозитні програми, стимулювати інвестиції	Зростання дохідної бази, зменшення залежності від одного джерела
3	Цифрова трансформація	Розробити цифрові сервіси (наприклад, додаток «Мобільні заощадження»)	Покращення дистанційного обслуговування, зростання задоволеності клієнтів
4	Кібербезпека	Посилити захист від кіберризиків у зв'язку з розвитком цифрових технологій	Забезпечення безпеки даних клієнтів та довіри до банку
5	Інклюзивність	Збільшити кількість інклюзивних відділень, адаптувати банкомати, впровадити мобільні пункти в районах	Доступність послуг для всіх категорій населення
6	Соціальна відповідальність	Розвивати програми підтримки ветеранів, людей з інвалідністю, навчати персонал за програмою «Моя Безбар'єрність»	Підвищення соціального іміджу банку, лояльність клієнтів
7	Маркетинг та клієнтоорієнтованість	Впровадити індивідуальні програми обслуговування, вдосконалити маркетингову політику	Більша відповідність очікуванням клієнтів, конкурентна перевага
8	Аналітика клієнтів	Аналізувати поведінку клієнтів для формування релевантних банківських продуктів	Персоналізація послуг, підвищення рівня задоволеності
9	Європейські стандарти інклюзивності	Наближатися до норм європейської безбар'єрності через партнерство і сертифікацію	Підвищення стандартів якості обслуговування

Джерело: складено автором на основі [33]

Маючи найбільш розгалужену мережу відділень, «Ощадбанк» працює над тим, щоб 100% мережі відповідало державним нормам інклюзивності - відсоток установ, які пройшли сертифікацію на відповідність державним інклюзивним нормам, постійно збільшується. Також заплановано збільшення кількості інклюзивних відділень, розроблених за власним проектом, - ці відділення значно перевершують чинні нормативи інклюзії. Також планується розширення мережі спеціалізованих банкоматів і терміналів самообслуговування для людей із порушеннями зору.

Багато десятиліть ніхто в Україні особливо не замислювався над тим, щоб країна жила за безбар'єрними нормами. В результаті склалась ситуація, коли кількість змін, необхідних для того, щоб усі категорії українців мали рівний доступ до різноманітних можливостей, - величезна. Жодна організація чи навіть держава самотужки не в змозі виправити цю ситуацію. Безбар'єрна Україна - це титанічне завдання, проте спільними зусиллями всіх партнерів ми поступово наблизимось до європейських стандартів у цій сфері [33].

Уваги потребує клієнтоорієнтований стратегічний напрямок, що передбачає вдосконалення маркетингової політики та впровадження індивідуальних програм якості обслуговування та підвищення рівня обслуговування. Використання аналітичних даних про поведінку клієнтів може сприяти більш ефективній адаптації пропозицій банку до потреб різних верств населення. Тому ефективне пристосування АТ «Ощадбанк» до сучасних економічних викликів має базуватися на інтеграції фінансової оптимізації з цифровізацією, кібербезпекою, інклюзивністю та політикою, орієнтованою на клієнта. За умови виконання запропонованого комплексу заходів банк зможе не лише зберегти стабільність, але й забезпечити сталий розвиток та підвищити конкурентоспроможність на фінансовому ринку.

Таким чином, у процесі аналізу виявлено низку актуальних проблем, що стоять перед АТ «Ощадбанк» в умовах сучасного господарювання. Однією з ключових загроз залишається вразливість до кібератак, які спричиняють серйозні технічні збої та втрату довіри з боку клієнтів. Попри складні обставини воєнного стану, банк демонструє високу мобільність і соціальну відповідальність, відновлює роботу у щойно деокупованих регіонах. Проте залишаються проблеми з територіальною доступністю банківських послуг, особливо на постраждалих або тимчасово окупованих територіях.

В умовах економічної нестабільності суттєвих змін зазнає іпотечне кредитування. Хоча АТ «Ощадбанк» бере активну участь у програмі «єОселя», зменшення платоспроможності клієнтів та дефіцит безпечного житла обмежують її ефективність. Подібні виклики спостерігаються і в

автокредитуванні, де зниження купівельної спроможності та логістичні бар'єри зменшили попит на кредити. Цифрова трансформація банку наразі триває, однак темпи оновлення цифрових сервісів, зокрема мобільного додатку, залишаються недостатніми для задоволення зростаючих очікувань клієнтів. АТ «Ощадбанк» потребує подальших інвестицій у цифрові технології, покращення клієнтського досвіду та інформаційної безпеки.

Загалом, незважаючи на виявлені проблеми, діяльність АТ «Ощадбанк» у воєнний час демонструє високий рівень стійкості, адаптивності та стратегічного бачення. Пропозиції щодо вдосконалення охоплюють як технологічні, так і організаційні аспекти та мають на меті підвищення ефективності, безпеки й клієнтоорієнтованості. Реалізація запропонованих напрямів дозволить банку зміцнити свої конкурентні позиції, посилити довіру з боку населення та бізнесу.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження комплексно розглянуто теоретичні та практичні аспекти функціонування АТ «Ощадбанк». Робота охоплює аналіз теоретичних засад банківської діяльності, характеристики сучасного стану банківської системи України, оцінювання ключових показників діяльності АТ «Ощадбанк» та формування пропозицій щодо підвищення його фінансової стійкості й конкурентоспроможності. На основі виконаного аналізу сформовано такі основні висновки:

1. Визначено, що банківська діяльність ґрунтується на принципах стабільності, ліквідності, надійності та прибутковості. Банки виконують посередницьку функцію між тими, хто має вільні грошові кошти, і тими, хто їх потребує; забезпечують ефективне функціонування економіки через кредитування, проведення розрахункових операцій та управління фінансовими потоками.

2. Досліджено, що банки відіграють ключову роль у стабілізації грошово-кредитної системи, акумулюють заощадження та трансформують їх у кредити, підтримують інвестиційну активність та забезпечують платіжну інфраструктуру. Важливою є роль банків у кризових умовах, коли вони стають інструментом державної політики підтримки економіки.

3. Досліджено, що банківська система України продовжує реформування, демонструє тенденції до стабілізації, зростання рівня капіталізації та впровадження цифрових технологій. Водночас існують проблеми, зокрема висока частка непрацюючих кредитів, вплив воєнного стану та необхідність подальшої інтеграції до світового фінансового ринку.

4. Проаналізовано діяльність АТ «Ощадбанк». Банк є однією з найбільших банківських установ України, з широкою мережею відділень і значним досвідом на ринку. Він виконує соціальну функцію та бере участь у державних програмах

підтримки населення та бізнесу.

5. Аналіз фінансової звітності свідчить про збереження високого рівня ліквідності та дотримання основних нормативів. Проте спостерігається зниження рівня прибутковості через складну економічну ситуацію. Показники ефективності свідчать про потребу вдосконалення операційного управління.

6. Визначено, що фінансова стійкість АТ «Ощадбанк» характеризується відповідністю нормативним вимогам, однак існує потреба в підвищенні ефективності управління активами та пасивами, зниженні частки проблемних кредитів та посиленні капітальної бази.

7. Досліджено, що незважаючи на позитивні кроки у напрямку цифровізації, АТ «Ощадбанк» має значний потенціал для розвитку онлайн-сервісів, мобільного банкінгу та автоматизації внутрішніх процесів. Цифрова трансформація є необхідною умовою збереження конкурентних позицій на ринку.

8. Визначено, що АТ «Ощадбанк» бере активну участь у програмах соціальної відповідальності, зокрема щодо підтримки ветеранів, маломобільних груп населення та фінансової грамотності. Розширення інклюзивності банківських послуг підвищує рівень довіри клієнтів та позитивно впливає на репутацію установи.

9. Щодо запропонованих напрямів удосконалення діяльності банку, то основними рекомендаціями є: продовження цифровізації послуг, посилення кібербезпеки, удосконалення кредитної політики, розвиток сервісів для МСП, розширення фінансової інклюзії та підвищення клієнтоорієнтованості.

Результати дослідження свідчать про важливість удосконалення діяльності банківських установ в умовах сучасних викликів. АТ «Ощадбанк», як системно важливий банк, має значний потенціал для зміцнення своїх позицій на ринку за умови реалізації запропонованих заходів. Робота має як теоретичне, так і практичне значення, і може слугувати основою для подальших досліджень у сфері банківського менеджменту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Халатур С. М., Грабчук О. М., Богачов Я. Д. Удосконалення теоретичних засад управління фінансовими ресурсами комерційного банку. *Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід*. № 1. 2023. С. 48-53. URL: https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/8224/1/Стаття1_Грабчук.pdf (дата звернення: 28.12.2024).
2. Вінниченко О. В., Гудзь А. В. Фінансовий стан банку та методи його оцінки в Україні. *Загальноекономічні питання. Вісник економіки транспорту і промисловості*. № 69. 2020. С. 217-228. URL: <http://btie.kart.edu.ua/article/view/200560> (дата звернення: 28.12.2024).
3. Рахман М. С. Стратегічні напрями розвитку банківської діяльності України. *Modern Economics*. №30. 2022. 170-176. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11118/1/rakhman.pdf> (дата звернення: 28.12.2024).
4. Вольська, С.П. Порівняльна характеристика методів оцінювання фінансової стійкості банку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Випуск 10. Частина 1. 2015. С. 178–181.
5. Герасимович, А.М. Аналіз банківської діяльності: підручник. К: КНЕУ. 2010. 599 с.
6. Коваль С.В. Фінансові результати діяльності банківських установ: теоретичні та практичні аспекти. *Світ фінансів*. 2014. Вип. 3. С. 83–89.
7. Матвієнко, О.С. Шляхи підвищення прибутковості банківської діяльності в Україні. *Молодий вчений*. № 6 (1). 2014. С. 169–172.
8. Миронова, М.І. Фактори впливу на стійке функціонування комерційних банків. *Науковий вісник НЛТУ України*. Вип. 24.1. 2014. С. 249–255.
9. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.

10. Рибалко А. С., Зайцев О. В. Сучасні підходи до аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи. *Економіка та суспільство*. Випуск № 21. 2020. С. 114-122. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/37/36> (дата звернення: 28.12.2024).

11. Гладчук О., Марич М. Тенденції функціонування державних банків України в сучасних умовах. *Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*. 2023. С. 99-106. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/84/1217.pdf> (дата звернення: 28.12.2024).

12. Ощадбанк. Фінансування та підтримка АПК. URL: <https://latifundist.com/kompanii/1257-oshchadbank> (дата звернення: 30.01.2025).

13. АТ «Ощадбанк». *Youcontrol*. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/00032129/ (дата звернення: 30.01.2025).

14. Офіційний сайт АТ «Ощадбанк». *Про банк*. URL: <https://www.oschadbank.ua/about> (дата звернення: 30.01.2025).

15. Фінансова звітність АТ «Ощадбанк» за 2024 р. URL: <https://www.oschadbank.ua/finansova-zvitnist> (дата звернення: 19.05.2025).

16. Фінансова звітність АТ «Ощадбанк» за 2023 рік. URL: https://www.oschadbank.ua/uploads/3/18470-obu_2023_ukr_separate_fs.pdf; (дата звернення: 30.01.2025).

17. Фінансова звітність АТ «Ощадбанк» за 2022 рік. URL: https://www.oschadbank.ua/uploads/3/15673-oschadbank_2022_fs_separate_ukr.zip (дата звернення: 30.01.2025).

18. Черговий рекордний рік Ощадбанку: зростання кредитування, збільшення відрахувань до державної скарбниці, підтримка бюджету через механізм ОВДП. 2025. URL: <https://www.oschadbank.ua/news/cergovij-rekordnij-rik-osadbanku-zrostan-na-kredituvanna-zbilsenna-vidrahuvan-do-derzavnoi-skarbnici-pidtrimka-budzetu-cerez-mehanizm-ovdp> (дата звернення: 19.05.2025).

19. Чистий прибуток «ПриватБанку» у 2024 році перевищив рекордні 40

млрд грн. 2025. URL: <https://ain.ua/2025/02/11/cistii-pributok-privatbanku-u-2024-roci-zris-do-rekordnix-401-mlrd-grn/> (дата звернення: 19.05.2025).

20. Приватбанк. URL: <https://minfin.com.ua/ua/company/privatbank/> (дата звернення: 19.05.2025).

21. ПриватБанк у 2024р. збільшив чистий прибуток на 6,3% - до 41,1 млрд грн. 2025. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/1047163.html> (дата звернення: 19.05.2025).

22. Райффайзен Банк. URL: <https://mind.ua/banks/21-rajffajzen-bank> (дата звернення: 19.05.2025).

23. На 20% виріс прибуток банків у 2024 році. 2025. URL: <https://opendatabot.ua/analytics/banks-2024-12> (дата звернення: 19.05.2025).

24. 2,2 млрд грн чистого прибутку та 1,3 млрд грн податків і зборів задекларував Райффайзен Банк за 1 квартал 2025 року. 2025. URL: <https://raiffeisen.ua/news/22-mlrd-grn-chistogo-pributku-ta-13-mlrd-grn-podatktiv-i-zboriv-zadeklaruvav-raiffeisen-bank-za-1-kvartal-2025-roku-2233> (дата звернення: 19.05.2025).

25. Аналіз показників ліквідності і платоспроможності підприємства. URL: <https://buklib.net/books/28009/> (дата звернення: 30.01.2025).

26. Roman Kornyluk. Коефіцієнтний фінансовий аналіз. *Блог YC.Market*. 2023. URL: <https://blog.youcontrol.market/koiefitsientnii-finansovii-analiz/> (дата звернення: 30.01.2025).

27. Коефіцієнт фінансової стійкості. *AnalizUA*. URL: <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/349-koefitsient-finansovoji-stijkosti> (дата звернення: 30.01.2025).

28. Бережанський І. У роботі «Ощадбанку» стався збій: українці скаржаться на проблеми з мобільним банкінгом та проведенням платежів. *TCH*. 2022. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/v-roboti-oschadbank-stavsya-zbiy-ukrayinci-skarzhatsya-na-problemi-z-mobilnim-bankingom-ta-provedennyam-platezhiv-1978186.html> (дата звернення: 06.02.2025).

29. Тютюн А. Залишались там, де не було жодного банку, і повертались на

деокуповані території одними з перших. Як Ощадбанк працює і створює нові продукти для українців під час війни. *Forbes*. 2023. URL: <https://forbes.ua/money/zalishalis-tam-de-ne-bulo-zhodnogo-banku-i-povertalis-na-deokupovani-teritorii-odnimi-z-pershikh-yak-oshchadbank-pratsyue-i-stvoryue-novi-produkti-dlya-ukraintsiv-pid-chas-viyni-28082023-15634> (дата звернення: 06.02.2025).

30. Greater Operational Efficiency through Automation in Standard Bank. URL: <https://asiagrowthpartners.com/case-study/greater-operational-efficiency-through-automation-in-standard-bank/c6834> (дата звернення: 19.05.2025).

31. Commercial Bank of Dubai. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Commercial_Bank_of_Dubai (дата звернення: 19.05.2025).

32. Чернишова, Л., & Грекова, М. Особливості кредитування малого та середнього бізнесу АТ «Ощадбанк» в умовах дії воєнного стану. Економіка та суспільство. №55. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-69> (дата звернення: 09.02.2025).

33. Ми закликаємо організації та громадян приєднуватись до розбудови безбар'єрності в Україні вже сьогодні. Ощадбанк. 2024. URL: <https://www.oschadbank.ua/news/mi-zaklikaemo-organizacii-ta-gromadan-priednuvatis-do-rozbudovi-bezbarernosti-v-ukraini-vze-sogodni> (дата звернення: 09.02.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс АТ «Ощадбанк» за 2024 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ
(у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2024 року	31 грудня 2023 року
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	68 331 662	65 850 018
Кредити, надані клієнтам	12	111 082 518	89 109 019
Інвестиції в цінні папери	13	227 657 969	173 447 680
Інвестиційна нерухомість	14	559 117	542 598
Передплата з податку на прибуток		392	62 772
Відстрочені активи з податку на прибуток	9	-	865 374
Основні засоби	15	11 368 683	10 208 797
Нематеріальні активи	15	3 171 556	2 465 154
Інші фінансові активи	16	591 704	746 511
Інші нефінансові активи	16	5 825 332	3 237 800
Всього активів		428 588 933	346 535 723
Зобов'язання та власний капітал			
Зобов'язання:			
Кошти банків	17	185 582	366 363
Рахунки клієнтів	18	377 148 649	302 944 010
Забезпечення	21	1 284 526	939 501
Інші фінансові зобов'язання	21	566 741	608 667
Інші нефінансові зобов'язання	21	2 292 393	1 450 879
Кредиторська заборгованість за податком на прибуток		2 131 315	2 953 486
Інші запозичені кошти	20	8 909 747	5 361 909
Випущені єврооблігації	19	1 080 646	2 935 584
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	362 737	-
Субординований борг	22	-	250 816
Всього зобов'язань		393 962 336	317 811 215
Власний капітал:			
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980
Резерв переоцінки будівель		1 871 339	1 985 382
Резерв переоцінки за борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		-	9 730
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		309 166	880 862
Кумулятивна сума курсових різниць		3 168	2 701
Непокритий збиток		(17 294 223)	(23 891 423)
Всього капіталу, що відноситься до акціонера Банку		34 614 430	28 712 232
Неконтрольована частка участі		12 167	12 276
Всього власного капіталу		34 626 597	28 724 508
Всього зобов'язань та власного капіталу		428 588 933	346 535 723

Від імені Правління:

Сергій НАУМОВ
Голова Правління

07 квітня 2025 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Шоха О.І., 247-86-19

Марія ДЕМКОВИЧ
Головний бухгалтер

07 квітня 2025 року

Звіт про прибутки і збитки АТ «Ощадбанк» за 2024 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2024 РОКУ
(у тисячах гривень)**

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2024 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2023 року
Процентні доходи			
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	40 713 123	28 890 272
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 244 303	3 706 743
Всього процентних доходів		43 957 426	32 597 015
Процентні витрати	5	(19 639 411)	(13 867 477)
Чистий процентний дохід		24 318 015	18 729 538
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	29	2 760 118	1 363 633
Чистий процентний дохід після (формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		27 078 133	20 093 171
Комісійні доходи	6	12 930 876	12 025 296
Комісійні витрати	6	(6 157 539)	(5 375 663)
Операції з іноземною валютою, нетто		1 222 481	937 821
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		(81 181)	108 484
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	3 520 815	(3 700 138)
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями	29	(493 766)	110 430
(Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів		29 030	(37 919)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		4 331	(36 998)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		2 314	–
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	29	(1 229 195)	(342 401)
Інші доходи		513 686	557 429
Чистий непроцентний дохід		10 261 852	4 246 341
Операційні доходи		37 339 985	24 339 512
Витрати на виплати працівникам	8	(9 111 788)	(7 248 905)
Амортизаційні витрати	8	(2 464 351)	(2 002 715)
Інші адміністративні та операційні витрати	8	(7 206 625)	(5 841 418)
Прибуток від операційної діяльності		18 557 221	9 246 474
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		–	7 208
Прибуток/(збиток) до оподаткування		18 557 221	9 253 682
(Витрати)/відшкодування з податку на прибуток	9	(10 664 432)	(3 277 200)
Чистий прибуток/(збиток)		7 892 789	5 976 482
Відноситься до:			
Акціонера Банку		7 892 898	5 976 989
Неконтрольованої частки участі		(109)	(507)

Баланс АТ «Ощадбанк» за 2023 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ОКРЕМИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
СТАНOM НА 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ
(у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	65 850 018	28 357 170
Кредити, надані клієнтам	12	89 109 019	83 215 595
Інвестиції	13	173 447 680	143 380 717
Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	15	24 800	24 800
Передплата з податку на прибуток		62 772	470 943
Відстрочені активи з податку на прибуток	9	865 374	—
Інвестиційна нерухомість	14	542 598	626 789
Основні засоби	16	10 208 797	6 521 241
Нематеріальні активи	16	2 485 153	2 108 485
Інші фінансові активи	17	667 567	1 249 832
Інші нефінансові активи	17	3 230 175	3 235 637
Всього активів		346 473 953	269 189 189
Зобов'язання та власний капітал			
Зобов'язання:			
Кошти банків	18	366 363	543 326
Рахунки клієнтів	19	302 972 637	233 940 324
Забезпечення	21	939 501	1 179 977
Інші фінансові зобов'язання	21	536 174	543 850
Інші нефінансові зобов'язання	21	1 448 621	1 284 849
Кредиторська заборгованість за податком на прибуток		2 953 480	44
Інші запозичені кошти	20	8 297 493	8 717 687
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	—	98 413
Субординований борг	22	250 816	716 442
Всього зобов'язань		317 765 085	247 024 912
Власний капітал:			
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980
Резерв переоцінки будівель		1 985 382	1 473 482
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		9 730	60 894
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		880 862	684 601
Непокритий збиток		(23 892 086)	(29 779 680)
Всього власного капіталу		28 708 868	22 164 277
Всього зобов'язань та власного капіталу		346 473 953	269 189 189

Від імені Правління:

Звіт про прибутки і збитки АТ «Ощадбанк» за 2023 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ОКРЕМИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ
(у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2023 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
Процентні доходи			
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	28 886 386	18 977 007
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 706 743	3 566 806
Всього процентних доходів		32 593 139	22 543 913
Процентні витрати	5	(13 860 769)	(7 557 921)
Чистий процентний дохід		18 732 370	14 985 992
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	29	1 363 633	(11 039 456)
Чистий процентний дохід/ (витрати) після (формування)/ розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		20 096 003	3 946 536
Комісійні доходи	6	12 025 315	9 386 603
Комісійні витрати	6	(5 382 718)	(3 454 371)
Операції з іноземною валютою, нетто		937 821	1 234 118
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою		108 275	(3 588 782)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	(3 700 138)	8 321 816
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями		110 430	(304 573)
(Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів		(37 919)	(3 048)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(36 998)	(3 321)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		-	903
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	29	(342 401)	(603 165)
Інші доходи		552 761	540 474
Інші витрати		-	(245 316)
Чистий непроцентний дохід		4 234 428	11 281 338
Операційні доходи		24 330 431	15 227 874
Витрати на виплати працівникам	8	(7 246 250)	(8 141 026)
Амортизаційні витрати	8	(2 002 685)	(1 833 700)
Інші адміністративні та операційні витрати	8	(5 833 830)	(4 619 929)
Прибуток від операційної діяльності		9 247 666	633 219
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		7 208	4 547
Прибуток/(збиток) до оподаткування		9 254 874	637 766
(Витрати)/ відшкодування з податку на прибуток	9	(3 276 614)	2 037
Чистий прибуток/(збиток)		5 978 260	639 803

Примітки на сторінках 8-103 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

Баланс АТ «Ощадбанк» за 2022 р.

Залишки Банку з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2022 та 2021 років наведені у таблиці нижче

	31 грудня 2022 року					31 грудня 2021 року				
	Дочірні підприємства	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією	Дочірні підприємства	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією
Активи										
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	3 806 255	3 806 255	28 357 170	-	-	1 643 983	1 643 983	19 000 631
Кредити, надані клієнтам	-	1 234	30 040 860	30 042 094	83 215 595	-	4 186	23 950 951	23 955 137	74 754 086
Інвестиції	-	-	142 417 338	142 417 338	143 380 717	-	-	127 826 825	127 826 825	128 647 349
Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	24 800	-	-	24 800	24 800	24 800	-	-	24 800	24 800
Інші фінансові активи	-	-	786 901	786 901	1 249 832	-	-	100	100	420 881
Зобов'язання										
Кошти банків	-	-	165 927	165 927	543 326	-	-	7 396 047	7 396 047	7 608 283
Рахунки клієнтів	15	61 702	17 334 714	17 396 431	233 940 324	144	58 267	28 407 921	28 466 332	191 452 783
Інші запозичені кошти	-	-	6 582 399	6 582 399	8 717 687	-	-	8 020 751	8 020 751	10 726 054
Субординований борг	-	-	716 442	716 442	716 442	-	-	878 960	878 960	878 960
Інші нефінансові зобов'язання	-	4 383	-	4 383	1 284 893	-	12 068	-	12 068	875 405
Умовні зобов'язання та зобов'язання з надання кредитів до вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	-	664	2 545 503	2 546 167	29 158 681	-	1 879	3 747 448	3 749 327	31 701 876

Станом на 31 грудня 2022 року для інших пов'язаних сторін сума кредитів, надана клієнтам, до вирахування резервів та резерви під очікувані кредитні збитки

Звіт про прибутки і збитки АТ «Ощадбанк» за 2022 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(у тисячах гривень)

5. ЧИСТИЙ ПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД

Чистий процентний дохід представлений наступним чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
Процентні доходи, включають:		
Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективної ставки відсотка, включають:		
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю		
Проценти за кредитами, наданими клієнтам	10 611 970	10 384 207
Проценти за інвестиціями	7 814 511	5 960 178
Проценти за коштами в банках	69 226	7 591
<i>Всього процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю</i>	18 495 707	16 351 976
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
Проценти за інвестиціями	481 300	1 454 076
Всього процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотку	18 977 007	17 806 052
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		
Проценти за інвестиціями	2 914 870	2 753 647
Проценти за кредитами, наданими клієнтам	652 036	789 307
Всього процентних доходів	22 543 913	21 349 006
Процентні витрати включають:		
Процентні витрати за фінансовими зобов'язаннями, що оцінюються за амортизованою вартістю		
Проценти за рахунками клієнтів	(6 419 062)	(6 342 532)
Проценти за іншими залозиченими коштами (Примітка 20)	(721 171)	(971 352)
Проценти за субординованим боргом (Примітка 22)	(61 081)	(68 343)
Проценти за коштами банків:		
Процентні витрати за зобов'язаннями перед Національним банком України	(308 595)	(539 399)
<i>Всього процентні витрати за фінансовими зобов'язаннями, що оцінюються за амортизованою вартістю</i>	(7 509 909)	(7 921 626)
Проценти за зобов'язаннями з оренди	(48 012)	(62 863)
Всього процентних витрат	(7 557 921)	(7 984 489)
Чистий процентний дохід	14 985 992	13 364 517